

ÖZET

İKİNCİ ÜRÜN PAMUK (*Gossyium hirsutum* L.) TARIMINDA KULLANILAN YAPRAK GÜBRELERİNİN VERİM, VERİM KOMPONENTLERİ VE LİF KALİTE ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Tolga YENER

Yüksek Lisans Tezi, Tarla bitkileri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hüseyin BAŞAL

2015, 44 sayfa

Son yıllarda çiftçiler arasında yaygınlaşan zirai mücadele ilaçları ile birlikte toprak tahlili olmaksızın farklı içeriklerde ve dozlarda yaprak gübresi uygulamalarının pamukta verim, verim komponentleri ve lif kalite özelliklerine etkisi ve bu uygulamaların sağladığı verim artışının ekonomik olup olmadığı bilinmemektedir. Bu çalışmanın, Aydın İlinde ikinci ürün pamuk tarımının en yoğun olarak yapıldığı Söke İlçesinde çiftçi koşullarında farklı içeriklere sahip yaprak gübresi uygulamalarının pamukta verim ve lif kalite özelliklerine etkisini ve yaprak gübrelere sağladığı verim artışının karlılığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Deneme tesadüf blokları deneme deseninde 3 tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Yaprak gübresi uygulamasının yapılmadığı kontrol uygulaması ile yaprak gübrelere uygulananın karşılaştırıldığı bu çalışmada; yapraktan gübrelemenin bitkide koza sayısı, 100 tohum ağırlığı ve lif inceliğini olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. En son çıktı olan kütlü pamuk verimi bakımından değerlendirildiğinde rakamsal olarak en yüksek verim (548.66 kg/da) 1. yaprak gübresi uygulamasında gözlenmiştir. Kontrol uygulamasında ise ortalama kütlü pamuk verimi 468.00 kg/da olarak ölçülmüştür. Ancak bu iki değer arasındaki rakamsal farkın (80.66 kg/da) istatistiksel olarak önemli olmadığı belirlenmiştir. Buna karşın 1. Yaprak gübresi uygulaması sağladığı 116.19 TL/da gelir artışıyla ilk sırada 3. Uygulama ise 68.72 TL/da gelir artışıyla ikinci sırada yer almıştır. Sonuç olarak ikinci ürün pamuk tarımında uygulanan yaprak gübrelere verim artışına etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılacak çalışmaların farklı lokasyon ve yıllarda yapılmasının daha sağlıklı sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, ikinci ürün, yapraktan gübreleme, verim, lif kalitesi.